הגדה של פסח

קב' חמדיה
תש"ט

הנני מוכן
ומזומן לקיים
המצוה לספר
ביציאת
מצרים

שמור את חדש האביב ועשית
פסח לה׳ אלהיך כי בחדש הא
ביב הוציאך ה׳ אלהיך ממצרים
לילה: וזבחת פסח לה׳ אלהיך
צאן ובקר במקום אשר יבחר לש
כן שמו שם: לא־תאכל עליו חמץ
שבעת ימים תאכל עליו מצות
לחם עני כי בחפזון יצאת מארץ
מצרים למען תזכור את יום צא־
תך מארץ מצרים כל ימי חייך:

כִּי הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר
הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ.

לכה דודי נצא השדה נלינה בכפרים
נשכימה לכרמים נראה אם פרחה הגפן
הנצו הרמונים פיתח הסמדר.
ענה דודי ואמר לי: קומי לך רעיתי
יפתי ולכי לך. כי הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו. הנצנים נראו בארץ
עת הזמיר הגיע וקול התור נשמע בארצנו
התאנה חנטה פגיה והגפנים סמדר נתנו ריח
קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך.

טל תעסיס צוף הרים
טעם במאדך מבחרים
חנוניך חלץ ממסגרים
זמרה ננעים
וקול נרים בטל
טל צוה שנה טובה ומעטרת
פרי הארץ לגאון ולתפארת

עיה כססה נותרת
בטל
שימה בידך עטרת

הגיע ליל פסח.
כל העולם כלו אומר
הלל כי בלילה הזה
אוצרות טללים נפתחים

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן.

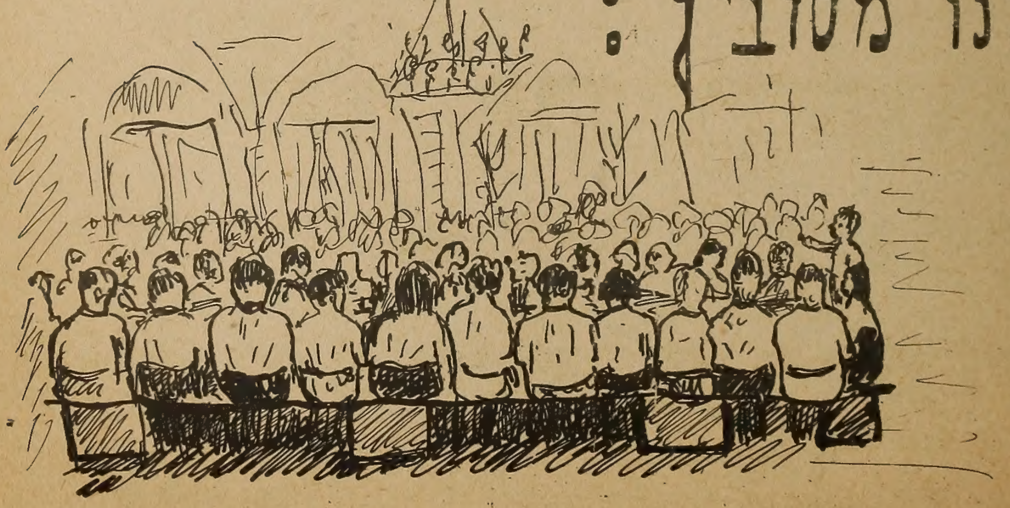
ראינו עמלנו
כעמל הנמלים
כל איש יביא
כעמר אלומות
גדיש דגן
יקום לתלפיות
ושבליו פנימה, השפעים

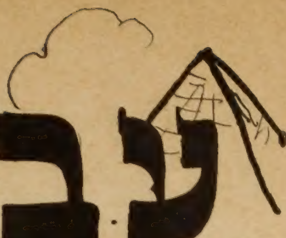
הריני מוכן
לקים המצוה
לספר ביציאת
מצרים בשם
כל ישראל

הא לחמא עניא די
אכלו אבהתנא בארעא
דמצרים:
כל דכפין ייתי ויכול
כל דצריך ייתי ויפסח:
השתא אנו בני חורין
לשנה הבאה כל ישראל
בני חורין

מה נשתנה הלילה הזה
מכל הלילות –
שבכל הלילות אנו אוכלים
חמץ ומצה הליל הזה כלו מצה:
שבכל הלילות אנו אוכלים שאר
ירקות הלילה הזה כלו מרור:
שבכל הלילות אין אנו מטבילין
אפילו פעם אחת: הלילה הזה
שתי פעמים:
שבכל הלילות אנו אוכלין בין
יושבין ובין מסובין הלילה הזה
כלנו מסובין:

עבדים היינו
לפרעה במצרים

ויוציאנו ה׳ אלהינו משם ביד
חזקה ובזרוע נטויה: ואלו לא
הוציא הקדוש־ברוך־הוא את
אבותינו ממצרים הרי נו ובנינו
ובני בנינו משעבדים היינו לפר
עה במצרים: ואפילו כלנו חכ־
מים כלנו נבונים כלנו זקנים
כלנו יודעים את התורה: מצוה
עלינו לספר ביציאת מצרים
וכל המרבה לספר ביציאת מצ־
רים — הרי זה משובח:

זכר את היום
הזה אשר יצאתם
ממצרים מבית־
עבדים

כוס שניה

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מסובין בבני ברק והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו תלמידיהם ואמרו רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית:

ליל שמורים הוא לה' –
לכל בני ישראל לדורותם

אמר רבי אלעזר בן עזריה: הרי אני כבן שבעים שנה, ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות; עד שדרשה בן-זומא שנאמר: למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך – הימים, כל ימי חייך – הלילות, וחכמים אומרים: ימי חייך – העולם הזה כל ימי חייך – להביא לימות המשיח.

ליל שמורים הוא לה' –
לכל בני ישראל לדורותם.

מאבות אל בנים דרך
כל הדורות נמסר דבר יציאת
מצרים, זכרון אישי, אשר
איננו מחויר ואיננו דוהה
„בכל דור ודור חיב אדם
לראות את עצמו כאילו
הוא יצא ממצרים". אין לך
שיא של הכרה היסטורית
מרומם מזה, ואין לך הת-
מזגות של יחיד וכלל —
ברחבי כדור העולם ובי-
עמקי הדורות — גדולה מ-
אשר בצו פדגוגי עתיק
זה. אין שום זכרון עתיק
שכלו מפנה לקראת העתיד,
שכלו סמל להוה ולעתידנו

כמו „זכר ליציאת
מצרים"
איזה יצר חרות עמוק
טבוע בלב עם שיכול
היה באביב ימיו ליצור
יצירה גאונית כזאת ולמ
סור אותה מדור לדור

כנגד ארבעה בנים דברה
תורה:

אחד חכם
ואחד רשע
ואחד תם
ואחד שאינו יודע לשאול:

חכם מה הוא אומר:
מה העדות והחוקים והמשפטים
אשר צוה ה' אלהינו אתכם: ואף
אתה אמור לו כהלכות הפסח:

רשע מה הוא אומר:
מה העבודה הזאת לכם: לכם
ולא לו: ולפי שהוציא את עצמו
מן הכלל כפר בעקר ואף אתה
הקהה את שניו ואמור לו: בעבור
זה עשה ה׳ לי בצאתי ממצרים
לי ולא לו: אלו היה שם לא
היה נגאל:
תם מה הוא אומר:
מה זאת: ואמרת אליו: בחזק
יד הוציאנו ה׳ ממצרים מבית
עבדים:
ושאינו יודע לשאול את פתח לו
שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא
לאמור בעבור זה עשה ה׳ לי בצ
אתי ממצרים:

וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא:
ובני ישראל פרו וישרצו ויעצמו במ־
אד מאד ותמלא הארץ אותם: ויקם מלך
חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף:
ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב
ועצום ממנו: הבה נתחכמה לו פן ירבה
והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא
על שונאינו ונלחם בנו ועלה מן הארץ
וישימו עליו שרי מסים למען ענותו בס־
בלותם ויבן ערי מסכנות לפרעה את
פתם ואת רעמסס:

וכאשר יענו אותו כן ירבה
וכן יפרוץ

ויקוצו מפני בני ישראל:
ויעבידו מצרים את בני ישראל
בפרך: וימררו את־ חייהם בעבודה
קשה בחמר ובלבנים ובכל עבודה

בשדה את כל עבדתם אשר עבדו
בהם בפרך: ויצו פרעה ביום ההוא את
הנוגשים בעם ואת שטריו לאמור: לא
תאסיפון לתת תבן לעם ללבן הלבנים
כתמול שלשום הם ילכו וקששו להם
תבן ואת מתכונת הלבנים אשר הם
עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא
תגרעו ממנו כי נרפים הם: תכבד הע־
בודה על האנשים ויעשו בה: ויצאו נג־
שי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמור
כה אמר פרעה אינני נותן לכם תבן: אתם
לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין
נגרע מעבודתכם דבר: ויפץ העם בכל
ארץ מצרים לקשש קש לתבן: והנגשים
אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו
כאשר בהיות התבן: ויכו בני ישראל אשר
שמו עליהם נגשי פרעה לאמור מדוע לא
כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול
גם היום: ויבואו שטרי בני־ישראל ויצעקו אל
פרעה לאמור: למה תעשה כה לעבדיך: תבן

אין נתן לעבדיך ולבני אמרים לנו עשו והנה עבדיך מכים: ויאמר נרפים אתם נרפים ועתה לכו עבדו ותבן לא-ינתן לכם ותכן לבנים תתנו:

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא
אל אחיו וירא בסבלותם וירא איש מצרי
מכה איש עברי מאחיו: ויפן כה וכה
וירא כי אין איש ויך את המצרי ויט־
מנהו בחול: ויצא ביום השני והנה שני
אנשים עברים נצים ויאמר לרשע למה
תכה רעך: ויאמר מי שמך לאיש שר
ושופט עלינו הלהרגני אתה אומר כא־
שר הרגת את המצרי ויירא משה ויאמר
אכן נודע הדבר: וישמע פרעה את
הדבר הזה ויבקש להרוג את משה:

ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ מדין
ויהי רועה את צאן יתרו כהן מדין:

וינהג את הצאן אחר המדבר
ויבוא אל הר האלהים חובה:
וירא והנה סנה בוער באש וה-
סנה איננו אכל: ויאמר משה
אסורה-נא ואראה את המראה
הגדול הזה מדוע לא-יבער הסנה: ויקרא
אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה
משה ויאמר הנני: ויאמר יהוה ראה ראיתי
את-עני עמי אשר במצרים ואת-צעקתם
שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו:
וארד להצילו מיד מצרים ולהעלותו
מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה
אל ארץ זבת חלב ודבש אל
מקום הכנעני והחתי והאמורי
והפריזי והחוי והיבוסי: ועתה
הנה צעקת בני-ישראל באה אלי
וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים
לוחצים אותם: ועתה לכה ואש-
לחך אל פרעה והוצא את
עמי בני-ישראל
ממצרים:

ויאסוף משה את־כל־זקני בני־ישראל:
וידבר משה כן אל־בני ישראל ולא שמעו
אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה:

לך! בא מצרימה ובאת אל
הנענים והאמללים, אל
כל הנאנחים והנדכאים, ואמרת
אליהם כי עבדים הם – והם לא
יבינו; ואמרת אליהם כי אמללים
הם – והם לא ידעו; וכי גדול עניים
ונורא לחצם – והם לא יאמינו.
ופקחת את עיניהם בחזקי יד, על
כל לחצם ועל כל ענים וגאלת
אותם. ועם רב ימשך אחריך מק
רב אחיך אשר לא ידעת ואשר לא
ידעוך עוד, ומקרב כל העם מסבב
אשר רע ומר להם. והיית לאב
המון־אדם־רב ולראש שבטיו
ועשית מן התולעים אדם ומן
האדם עם ומעפרות חול ארץ!

היום אתם יוצאים בחדש האביב

אל ארץ הכנעני והחתי והאמורי והחוי והיבוסי אשר נשבע לאבותיך לתת לך ארץ זבת חלב ודבש: החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: בעשור לחדש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית: וככה תאכלו אותו: מתניכם חגורים נעליכם ברגליכם ומקלכם בידכם ואכלתם אותו בחפזון:

היום אתם יוצאים בחדש האביב

ויסעו בני ישראל מרעמסס סכותה כשש מאות אלף רגלי הגברים, מלבד הטף. וגם ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד.

היום אתם יוצאים בחדש האביב

וישא העם את בצקו טרם יחמץ, משארותם צררות בשמלותם על שכמם. ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגות מצות כי לא חמץ. כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם צדה לא עשו להם.

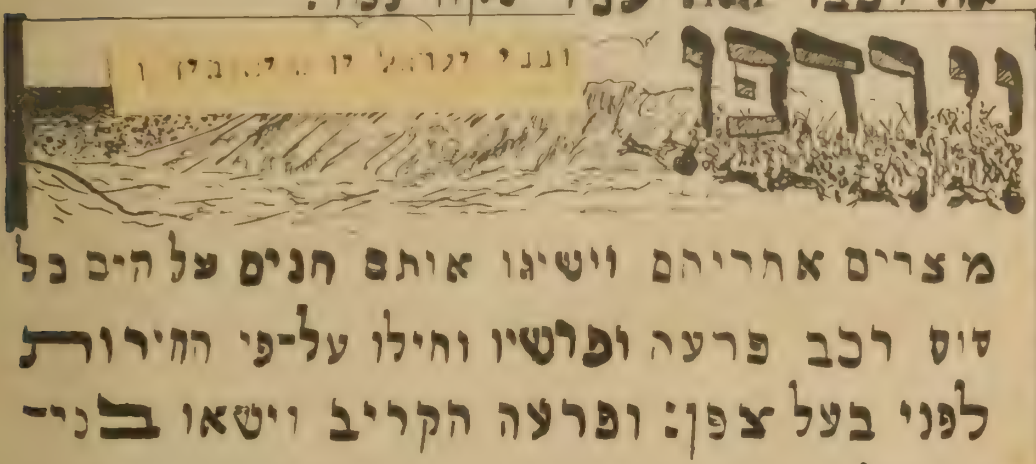
היום אתם יוצאים בחדש האביב

ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה, ויהי בעצם היום הזה יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים. ויאמר משה אל העם: זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים.

זכור את היום הזה אשר יצאתם ממצרים מבית עבדים

ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלהים
דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר
אלהים פן ינחם העם בראותם מלחמה
ושבו מצרימה: ויסב אלהים את העם דרך
המדבר ים־סוף וחמשים עלו בני־ישראל
מארץ מצרים:

ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך
לבב פרעה ועבדיו אל העם ויאמרו מה־זאת
עשינו כי שלחנו את־ישראל מעבדנו: ויאסר
את־רכבו ואת־עמו לקח עמו:

מצרים אחריהם וישיגו אותם חנים על הים כל
סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על־פי החירת
לפני בעל צפן: ופרעה הקריב וישאו בני־
ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם
וייראו מאד ויצעקו בני־ישראל אל־יהוה:
ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים
לקחתנו למות במדבר מה־זאת עשית לנו להוציאנו
ממצרים: הלא־זה הדבר אשר דברנו אליך
במצרים לאמור חדל ממנו ונעבדה את מצרים

כי טוב לנו עבוד את מצרים ממתנו במדבר:
ויאמר משה אל־העם אל־תיראו התיצבו וראו
ישועת יהוה אשר יעשה לכם היום: כי אשר ראיתם
את מצרים היום לא תסיפו לראותם עוד עד
עולם:

ויבאו בני־ישראל בתוך הים ביבשה
והמים להם חומה מימינם ומשמאלם: וירדפו מצרים ויבואו אחריהם כל סוס פרעה רכבו
ופרשיו אל־תוך הים: ויט משה את ידו על־
הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים
נסים לקראתו: וישובו המים ויכסו את־הרכב
ואת הפרשים לכל חיל פרעה הבאים אחריהם
בים לא־נשאר בהם עד אחד: ובני ישראל הלכו
ביבשה בתוך הים: ובני ישראל יצאו ביד רמה

בשעה שבקש הקדוש־ברוך־הוא להטביע את מצרים בים עמד עוזא שר של מצרים ונשתטח לפני הקדוש־ברוך־הוא ואמר לפניו: רבונו של עולם! במדת הרחמים בראת את עולמך, למה אתה רוצה להטביע את בני? מיד כנס הקדוש־ברוך־הוא כל פמליא של מעלה ואמר להם: היו דיינים ביני ובין עוזא שר של מצרים. התחילו שרי האומות מלמדים סניגוריה על מצרים. כיון שראה מיכאל כך, רמז לגבריאל וטס למצרים טיסה אחת ושמט לבנה עם טיטה ותינוק אחד עמה ששקעוהו בבנין ובא ועמד לפני הקדוש ברוך הוא ואמר: רבונו של עולם! כך שעבדו את בניך! מיד ישב עליהם הקדוש ברוך הוא במדת הדין

טבעם בים

אותה שעה בקשו מלאכי השרת לומר שירה לפני הקדוש ברוך הוא. אמר להם הקדוש ברוך הוא: מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה לפני.

וירא ישראל בבקר את מצרים מת על שפת הים ותקח מרים הנביאה את התף בידה ותצאנה כל הנשים אחריה בתפים ובמחולות ותען להם מרים

שירו לה׳
כי גאה גאה
סוס ורוכבו
רמה בים,
אמר אויב:

ארדף אשיג אחלק שלל טבעו כעופרת במים אדירים

כוס שלישית

וילכו במדבר ולא מצאו מים
וירב העם עם משה ויאמרו תנו־
לנו מים ונשתה: ויצמא העם למים
וילן על משה ויאמר למה זה העל־
תנו ממצרים להמית אתי ואת בני ואת
מקני בצמא:
ויבכו בני ישראל ויאמרו מי יאכילנו
בשר: זכרנו את הדגה אשר נאכל במ־
צרים חנם את הקשואים ואת האב־
טיחים ואת החציר ואת הבצלים
ואת השומים ועתה נפשנו יבשה
מי יתן מותנו בארץ מצרים
בשבתנו על סיר הבשר ובא־
אכלנו לחם לשבע כי הו־
צאתנו אל המדבר הזה
להמית את כל הקהל
ברעב:

וידבר יהוה אל משה לאמר: שלח לך אנשים
ויתרו את ארץ כנען אשר אני נותן לבני ישר-
אל איש אחד למטה אבותיו תשלח כל נשי-
בהם: וישלח אותם משה ממדבר פארן לתור
את ארץ כנען ויאמר אליהם עלו זה בנגב ועלי
תם את ההר: וראיתם את הארץ מה היא
ואת העם היושב עליה החזק הוא הרפה המעט
הוא אם רב ומה הארץ השמנה היא אם רזה
היש בה עץ אם אין והתחזקתם ולקחתם מפרי
הארץ ויעלו ויתורו את הארץ ממדבר
צין עד רחב לבא חמת: ויבואו עד נחל אש-
כל ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד
וישאוהו במוט בשנים ומן הרמונים ומן התא-
נים:

וישובו מתור הארץ מקץ ארבעים יום
וילכו ויבואו אל משה ואל אהרן ואל כל
עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה
וישיבו אותם דבר ואת כל העדה ויראום
את פרי הארץ: ויספרו לו ויאמרו באנו
אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודי
בש היא וזה פריה: אפס כי עז העם היושב
בארץ: ויוציאו דבת הארץ אשר תרו אותה
אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו
בה ארץ אכלת יושביה היא ויהס כלב את
העם אל משה ויאמר
עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול
נוכל לה:

ותשא

כל העדה ויתנו את קולם
ויבכו העם בלילה ההוא: וילנו
על-משה ועל-אהרן כל בני
ישראל ויאמרו עליהם כל הע
דה לו-מתנו בארץ מצרים
או במדבר הזה לו מתנו
ולמה יהוה מביא אותנו אל
הארץ הזאת לנפל בחרב נש
ינו וטפנו יהיו לבז הלא טוב לנו
שוב מצרימה

וידבר יהוה לאמר: את
תלונות בני ישראל אשר
המה מלינים עלי שמעתי
ועתה חי אני אם לא כאשר
דברתם באזני אעשה לכם
במדבר הזה יפלו פגריכם
וכל פקודיכם לכל מספרכם
מבן עשרים שנה ומעלה אשר
הלינותם עלי: אם אתם תבאו
אל הארץ אשר נשאתי את ידי
לשכן אתכם בה כי אם כלב בן
יפנה ויהושע בן נון וטפכם אשר
אמרתם לבז יהיה והביאותי
אותם וידעו את הארץ אשר
מאסתם בה: ופגריכם אתם
יפלו במדבר הזה: ובניכם
יהיו רועים במדבר ארבעים
שנה עד תם פגריכם במדבר:
ויתאבלו העם מאד:

קומו, תועי מדבר, צאו מתוך השממה;
עוד הדרך רב, עוד רבה המלחמה.
רב-לכם לנוע, לנוד בערבה —
ולפניכם פרושה דרך גדולה, רחבה.
רק ארבעים שנה נתע בין ההרים —
ובחול טמנו ששים רבוא פגרים.
אל-נא יעצרונו פגרי הנחשלים,
שבעבדותם מתו — נפסח על החללים!
ירקבו בקלונם סרוחים על-צרורותם,
שבכתפם נשאו ממצרים אותם.
ימתק למו חלומם, חלום רב בצלים, שומים,
דודים מלאו בשר רבים ועצומים.
עוד היום או מחר יחלק רוח קדים
עם העיט גופת אחרון העבדים.
קומו אפוא, נדים! עזבו את השממה!
אך אל-יעל קולכם, דרכו עד בדממה!
פן-צעדכם ירגיז מדבר ונרדמיו —
איש ואיש בלבבו ישמע הד פעמיו!
איש בלבבו ישמע קול אלוה דבר:
„לך! היום אל-ארץ חדשה אתה עֹבר!

לא! לא לחם קלקל, שלו ומן שמים —
לחם עצב תאכל, פרי עמל יגיע!
לא! לא אהל תהו ועליות שחקים —
בית אחר תבנה, אהל אחר תקים!
כי מלבד המדבר תחת השמים,
עוד לאלה עולם גדול רחב ידים.
ומלבד ילל הישימון, דמי הציה —
תרגש תחת שמשו ארץ יפה-פיה".

בכל דור ודור חיב אדם
לראות את עצמו כאילו הוא
יצא ממצרים שנאמר: והגדת לב
נך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה׳ לי בצ
אתי ממצרים: לא את אבותנו בלבד גאל
הקדוש־ברוך־הוא אלא אף אותנו גאל עמ־
הם שנאמר: ואותנו הוציא משם למען הב־
יא אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע
לאבותינו

והיא שעמדה לאבותינו ולנו
שלא אחד בלבד עמד עלינו
לכלתנו אלא שבכל דור ודור
עומדים עלינו לכלותנו והק
דוש ברוך הוא מצילנו מידם:

כוס רביעית

[illegible]
[illegible] כראוי.
[illegible] יעקב [illegible]
[illegible]
[illegible] עמי ה׳.

רבן גמליאל היה אומר: כל מי שלא
אמר שלשה דברים אלו בפסח לא יצא
ידי חובתו ואלו הן:

פסח שהיו אבותנו אוכלים בזמן
שבית המקדש היה קים על שום מה: על שום
שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו
במצרים

מצה זו שאנו אוכלים על שום מה
על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ
עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא וגאלם:

מרור זה על שום מה: על שום שמי-
ררו המצרים את חיי אבותינו במצרים:

שאלתי נביאי וחזי הנבאים בגללי:
הידעתם מתי קץ הפלאות אשר אמר לגאלי?
ויענו אותי: למה זה תשאל והוא פלאי?
אין מגיד לי! רזי-לי, רזי-לי אוי לי!

אלהים, אל-דמי לדמי,
אל תחרש ואל תשקט למתקוממי.
בקשהו דרשהו מיד מחרימי
אל תכסהו ארץ בכל מקומי!

חלף זמן עבדות ותם קץ לחצנו
ועת הזמיר לזמר שם אל יקיצנו
וחזיון תור וגואל בא להחליצנו
וקול התור בא לארצנו.
חן אור צפנתיו לישראל עלה כיום זורח
צלח למלוכה ולכהונה כימי שמש וירח
כרם נטעתי כלו שורק פורח
והגפנים סמדר נתנו ריח.

פריב כרס חמשית לחיי מדינת־ישראל הגאולה והגואלת. כאשר ידענו לך וממה לשמרה ולהגן עליה כן נדע לבנותה ולבססה עד נזכה לקבוץ גלויות מלא במהרה

זוז הילדו. כילבד לך עודי עודי ותנשרי
נעמר ... לבני נגודי ומשרונך
קדני אורי בת־ציון. עודי עודי.

אם קצרה ידנו מהציל לקוחים למות — אנחנו, המוצלים, אחראים לשארית ישראל. אין כתפים אחרות להטיל עליהן אין גב להתחבא מאחוריו. העובדא כי אותנו הנצבים כאן העלה גורל ישראל אל החוף מחיבת. אי אפשר שלא תחייב.

בגולה היה אדם מישראל מכוון פניו כלפי ציון, בציון חיב אדם מישראל לכון פניו לסוכת ישראל הנופלת, הנופלת בכל מקום ובכל הדרכים.

בכל יום ויום חייב אדם לראות את עצמו כמי שמכריע את הכף: ליציאת או להארכת הגלות.

יהיו כל מעשינו מכוונים לקבלת שבים.

ברוך אשר גאלנו וגאל
את אבותנו ממצרים
והגיענו הלילה הזה מצה
ומרור: כן יגיענו למוע-
דים ולרגלים אחרים הב-
אים לקראתנו לשלום
שמחים בבנין וששים
בעבודה ונשיר שיר חדש
על גאולתנו ועל פדות
נפשנו:

חסל

סדור הפסח כהלכתו
כאשר זכינו לסדר אותו כן
נזכה לעשותו: זך שוכן מעונה
קומם קהל עדת מי מנה בקרוב
נהל נטעי כנה פדויים לציון
ברנה:

נדפס ב"מפעיל"
נחלת בנימין 57 תל-אביב